Naudingų žinių žurnalas

Daržas+Sodas+Namai

2023 SAUSIS

23-ieji leidimo metai Nr. 1(348)

Kaina 1,80 EUR
ISSN 1648-2565

DAIGŲ AUGINIMO KLAIDOS

KOKIAS DARŽOVES AUGINTI ŠILTNAMYJE?

27 psl.

APIE EGZOTINIŲ AUGALŲ AUGINIMĄ SUPAŽINDINA MEDELYNO „VITAFLORA“ ŠEIMININKAS EUGENIJUS POPOVAS

34 psl.

GĖLIŲ DAIGŲ SĖJA SAUSIO MĖNESĮ

44 psl.

„Mandarinai ar apelsinai skaniausi žiemą ir jų galite užsiauginti savo namuose“, -

pasakoja augintojas Eugenijus Popovas

Medelyno „Vitaflora“ šeimininkas Eugenijus Popovas bandė užauginti egzotinių vaismedžių iš prekybos centre nusipirktų vaisių sėklyčių. „Bandžiau išauginti mandarinų, pasiflorų, avokadų ar papajų. Jeigu vaisius, kurį perkate parduotuvėje, visiškai prinokęs, galima drąsiai jį pabandyti sėti, tačiau užauginti tokį augalą iki derliaus – tikimybė labai maža. Auginti iš kauliuko citrusiniai vaisiai yra sėjinukai ir derliaus tektų laukti ir iki dvylikos metų“, - aiškina E. Popovas.

Egzotinių augalų entuziastas besidomінčius moko, kaip citrinų, mandarinų ar granatų derliaus sulaukti namuose: „Jeigu granatmedį per žiemą laikysite kambaryje, tai jis prileis nereikalingų ūglių, ištįs, pavasarį nepražys ir neduos derliaus.“ E. Popovas pastebi, kad vien citrusiniai vaisiai yra atskiras mokslas, o Lietuvos augintojai, norėdami, kad sunoktų figos, granatai ar persimonai, turėtų žinoti, kaip šie medeliai žiemoja.

Justina KARKLELIENĖ

Kokių esminių žinių reikia norintiems auginti egzotinius vaismedžius namuose ar šiltuoju laikotarpiu lauke?

Pati sąvoka „egzotinis“ reiškia, kad augalas yra iš tolimos šalies. Nebūtinai tai yra tropinio klimato šalis. Tai gali būti Japonijos, Kinijos, Kanados ar aukštikalnių subtropinių regionų augalai. Juos tikrai galima auginti ir Lietuvoje, nes žiemą jie toleruoja ganėtinai žemas temperatūras.

Sukurti artimą gamtai aplinką namų sąlygomis dažnai yra sudėtinga. Visi mūsų kambariniai augalai kilę iš tolimų kraštų laukinių augalų ir ten jų augimo sąlygos dažniausiai labai skiriasi nuo kambario aplinkos. Jeigu augalas nesugeba pats prisitaikyti, tai turime jas sukurti. Jei augalas lepesnis – jam sunkiau išgyventi.

Svarbu persodinant parinkti tinkamą vazono dydį, kad jis nebūtų pernelyg didelis. Laistyti pernelyg dažnai nereikėtų, nes dirvos paviršius turi apdžiūti, kad oras patektų į šaknis.

Labai svarbus ir apšvietimas, nes žiemos metu dienos labai trumpos. Jeigu kambarinis augalas auga ne prie pietinio lango, tai jam šviesos trūksta, o šilumos dažniausiai yra per daug. Kambario orą būtina drėkinti, kad nedžiūtų lapų kraštai.

Kad neaugtų pelėsis ir nesiveistų muselės, būtinas vėdinimas. Kai kuriems augalams labai tiktų vieta virtuvėje prie orlaidės, pavyzdžiui, lauramedžiui. Jis lengvai auginamas, bet labai bijo sauso oro, nes tada apninka skydamariais. Palangė prie orlaidės tinka Viduržemio jūros regiono augalams, kuriems žiemos metu reikia vėsumos.

Galima orą drėkinti ir augalą purškiant vandeniu, bet tai atima daug laiko. Vanduo turi būti nusistovėjęs arba dar geriau virintas. Didžiausias iššūkis su citrusais yra lapų chlorozė, kuri atsiranda, jeigu kalkėtu vandeniu laistai ilgesnį laiką.

Kitas variantas – patalpoje auginti didesnį kiekį augalų, nes jie tada vienas kitą drėkina iš savo dirvos. Augalai dienos metu išskiria daug deguonies, o

Ficus carica (figmedis)

naktį suvartoja, todėl miegamajame jie neturėti būti auginami. Labiausiai tiktų erdvi patalpa, kurios langai į pietų pusę. O pats paprasčiausias variantas – seną rankšluostį vis drėkinti ir dėti ant radiatoriaus. Bent jau sausio ir vasario mėnesiais, kai lauke labai šalta, o namuose radiatoriai karšti.

Labai svarbu vazoną derinti prie besikeičiančio augalo dydžio ir į ką svarbu atsižvelgti?

Dėl vazono dydžio pirmiausiai reikėtų pasidomėti norimu auginti augalu – kaip jis auga gamtoje. Vieni augalai auga labai lėtai ir dar būna genimi, kiti, priešingai, auga labai greitai ir būna dideli. Jeigu imtume vidurkį, tai vazonas, į kurį augalas persodinamas, turėtų būti pustrečio karto didesnis nei prieš tai buvusio vazono tūris.

Kita vertus, yra tokie augalai kaip figmedžiai, kurie mėgsta ankštus vazonus ir jiems specialiai genimos šaknys. Jie persodinami tik pakeičiant jiems dirvožemį, bet į kitą vazoną sodinti nebūtina. Jei figmedį pasodinsite į per didelį vazoną, jis „išeis“ į lapus, o ne brandins vaisių. Be to, medelį supūdysite, nes drėgmės jis nemėgsta, o sausrą toleruoja.

Pavyzdžiui, kininiai bananai auga labai greitai ir per pora metų gali lubas pasiekti. Kad jų nereikėtų porą kartų per metus persodinti, geriau iš karto paimkite penkis kartus didesnio tūrio vazoną. Jei bananas jau perauga ir didesnio vazono nebeturite, tai geriausia jį nukirsti apie 50 cm nuo dirvos paviršiaus. Tada išaugs nauji lapai ir augalas iš naujo atžels tame pačiame vazone, vien pakeitus jame dirvožemį.

Kokie egzotiniai vaismedžiai gali augti ne tik namuose, bet ir išgyventi žiemą lauke?

Vienas populiaresnių auginamų augalų, kuriuos tikrai galima pritaikyti mūsų klimatui – amerikiniai persimonai arba amerikinio ir azijinio persimono hibridai. Pastaruoju metu labai populiarėjantis augalas – **triskiautė azimina**. Ji auga gana lėtai, bet visai neblogai. Azimina žydi ir vaisius nokina iš skiepytų augalų. Šis augalas žiemoja sode.

Žiemoti lauke galėtų ir **figmedžiai**, bet jei norite, kad medelis ne tik lapų turėtų, bet ir vaisių, tai patarčiau visus metus jų lauke neauginti, nors yra ir Lietuvoje kas sugeba figmedžius sunokinti ir lauke. Figmedžiai, žiemodami lauke, gali iki žemės iššalti ir vėliau iš kelmo atželti kaip **kaštainiai**, bet derliaus nebus.

Figmedžiams reikia nemažai laiko, kad jie sunokintų vaisius, todėl juos geriausia auginti vazone ir žiemai padėti kur nors pašiūrėje ar garaže (jei temperatūra svyruoja nuo +10 iki – 10 laipsnių).

Visi augalai iš Azijos gyvena kiek kitokiomis sąlygomis ir jie nėra prisitaikę prie staigių temperatūrų svyravimų Lietuvoje. Būtent todėl **persikams, abrikosams, sakuroms** ir kitiems Prunus genties atstovams sodinimo vietą reikia parinkti labai atidžiai, kad jų kamienai neįskiltų.

Geriausia parinkti idealią medžiui vietą sklype. Tai galėtų būti vakarinė namo pusė, kurioje nešviečia prietryčių saulė. Saulė vasarą būna aukštai, o rudenį ir pavasarį – ganėtinai žemai. Šiuos medelius galime pasodinti kad ir šiaurinėje pusėje keli metrai nuo namo. Tada apatinė augalo dalis ankstyvą pavasarį pateks į šešėlį, ko ir reikia, o visą vasarą viršutinė medžio dalis bus saulėkaitoje, ko taip pat reikia. Taip sąmoningai ir kruopščiai parinkus vietą šios genties medeliams, neturėsite didesnių problemų.

Lietuvoje kas septynerius metus iššąla beveik devyniasdešimt penki procentai visų persikų, tačiau penki procentai lieka ir išlieka būtent tose vietose, kur auga metras nuo pietinės tvoros, vakarinėje pusėje už šiltnamio, kur apsaugotas nuo stipraus vėjo, negauna staigių temperatūrinių svyravimų ir gali žiemą išgyventi.

Jei tolimų kraštų vaismedžius pasodinsite rytinėje ar pietinėje pusėje, kur anksti nutirpsta sniegas, iš Azijos kilę augalai žus ne nuo žiemos šalčio, o nuo pavasario šalnų.

36 psl.

Punica granatum (granatmedis)

35 psl.

Kumquat

Šie augalai ištveria po sniegu net ir minus trisdešimt, tačiau pavasarį anksti nubunda, pvz. **kininė arba smailialapė aktinidija**. Aktinidijas geriau sodinti ne rytinėje ar pietinėje namo pusėje, o šiaurinėje arba vakarinėje, nes jos toleruoja dalinį šešėlį.

Netinkamai pasodinę augalą, jį tiesiog prarasite, nes daug augalų žydi labai anksti. Kad jie nepražystų labai anksti, juos sodinti reikėtų nelabai kaitrioje vietoje. Yra ir priešingų variantų. Pavyzdžiui, kedrinės pušies sibirinei atmainai lietuviškos žiemos yra per šiltos. Mums labiau tinka **šveicariškos kedrinės ar korėjinės pušys**. Daug kas bando auginti **čilines araukarijas**. Švedijoje, Stokholme, jos puikiai žiemoja, Nidoje užuovėjoje irgi galėtų augti, tačiau kitur Lietuvoje – ne.

Yra nemažai „egzotinių“ vaismedžių, kurie galėtų žiemoti ir lauke, tačiau klausimas – ar sulauksime derliaus, ar ne?

Jeigu mes norime, kad augalas žiemotų ir nežūtų, tai tokių augalų pasirinkimas yra labai platus. Jeigu tikslas yra vaisiai, tai visai kitas klausimas. Kai kurie lauke gali ištverti iki – 15 laipsnių, pavyzdžiui, **figmedžiai**, **granatmedžiai**, **pasifloros**, **kininės aktinidijos**, **azijiniai persimonai**. Amerikiniai persimonai gali žiemoti ir lauke. Visi šie medžiai žiemą ilsisi.

Jeigu augalui leisite nuo šalnos numesti lapus, jį spalio mėnesį galite įnešti į pašiūrę ar garažą. Temperatūros svyravimas jam žalos nepadarys. Svarbu augalo nelaikyti šiltai be šviesos. Jeigu patalpoje bent +15 ir tamsu, tai joks augalas neperžiemos, nebent tai būtų svogūniniai augalai, kurie savyje turi daug drėgmės.

Galima šiuos vaismedžius žiemai ne tik kur nors įnešti, bet ir apklostyti lauke. Tačiau reikia atminti, kad pas mus dažniau augalai žūsta ne todėl, kad iššalo, o todėl, kad iššuto. Pavyzdžiui, jeigu abrikosui aprišite žievę, tai tikrai jį prarasime, nes jis to nemėgsta.

Kaip auginti vaismedžius, kuriuos žiemai įnešame į patalpą, o pavasarį vėl grąžiname į lauką?

Dauguma augalų augs tik geriau, jeigu juos bent kiek grūdinsite. **Figmedžiams** ir **granatmedžiams** reikia leisti žiemai numesti lapus ir pajausti penkis ar septynis laipsnius šalčio lauke ir tada įnešti ten, kur jie žiemos.

Yra atsparumo šalčiui zonos. Reikia pasižiūrėti, kurioje zonoje jūs gyvenate ir ko reikia tam medeliui. Pavyzdžiui, Lietuvoje šalčiausia yra Varėna ir Utena, kurios priskiriamos 4 B zonai – joje didžiausias šaltis iki – 32. Likusi Rytų Lietuva yra 5 A zona – 29 laipsnių. O pajūrio zona yra 6 A – iki – 23 laipsnių šalčio. Švelniausias klimatas yra Nidoje. Svarbu atsižvelgti ir į mikroklimatą jūsų sklype – ant kalno tiek šalčio nėra, kiek bus dauboje.

Jeigu lauke jau yra – 5 laipsniai šalčio, o mes norime įnešti augalą į namus, kuriuose +23 laipsniai šilumos, tai augalui bus smarkus šokas. Taip dažnai nutinka su kalėdinėmis eglutėmis, kurias žmonės nori išsaugoti ir iš namų iškart išneša į lauką. Ten jos dažniausiai žūsta. Jeigu kaip reikiant sudrėkintas iš šiltos patalpos jas porai dienų išneštume į garažą ir tik tada į lauką, tikimybė joms išgyventi būtų didesnė. Todėl niekada neskubėkite iš lauko nešti augalų į namus ir atvirkščiai. Reikia padaryti bent poros dienų tarpinį pernešimą. Jei-

Lima rossa (raudonoji citrina)

gu lauke nulinė temperatūra ar – 5, 0, pavyzdžiui, garaže + 10, pirmiausiai augalą palaikome ten, o tada jau pernešti, kur +20. Tropinių augalų lauke visai negalima auginti.

Ką patartumėte mėgstantiems citrusinius augalus?

Citrusai yra atskira kategorija augalų ir tai labai plati tema. Būna taip, kad žmogui pavyksta auginti vieną ar dvi citrusų rūšis, tuomet jis užsinori ir visų įmanomų. Citrusus skirstome į dvi dideles kategorijas – yra Vidužemio jūros regiono ir Šiaurės Afrikos citrusai, o kiti – tropinių regionų, iš Azijos ar Australijos kraštų.

Kai kurie citrusai žydi ir po keturis kartus per metus, kiti – rečiau. Žiedai labai maloniai kvepia. Būtent Vidužemio jūros citrusiniai augalai pas mus paprastai sunoksta žiemą. Daug kas žino, kad skaniausi apelsinai būna sausį, mandarinai – gruodį, o citrinų veislės visus metus atvežamos vis kitos – tai jos būna oranžinės, tai storažievės, tai plonažievės. Visi Vidužemio jūros regiono augalai: citrinos, alyvmedžiai, granatmedžiai, figmedžiai žiemos metu pageidauja vėsumos ir kambaryje gerai nesijaučia. Jiems idealu būtų ten, kur žiemą temperatūra +10 laipsnių.

Tiems, kas norėtų pabandyti auginti citrusinius medelius namuose, patarčiau pradėti nuo **Mejerio citrinmedžio**. Mejerio citrinmedis yra lengvai auginamas ir toleruoja augintojo klaidas ar per didelį dirvožemio pH. Kitas augalas, kurį siūlyčiau susidomėjusiems citrusais būtų **kinkanas**. Jo vaisiai ovalūs arba kiaušinio formos, priklausomai nuo veislės. Jis toleruoja ir sausringesnius periodus.

Svarbiausia ką reiktų daryti prižiūrint citrusinius augalus, tai kartą per savaitę augalą su visu vazonu pamerkti į kibirą ar kitą indą su vandeniu, tada nuvarvinti ir pastatyti atgal. Visuomet reikia leisti dirvos paviršiui apdžiūti. Jeigu patalpoje vėsu, tai laistyti reikėtų visai kitaip, gal ir visai nereikia laistyti arbą vieną kartą per šaltąjį sezoną. Žiemą egzotinių vaismedžių tręšti negalima, o tik pavasarį ir vasarą, kai augalas auga.

Jei medelyne ar parduotuvėje nusiperkate augalą, jis tame vazone jau būna užaugintas iki maksimalaus dydžio, todėl jį reikia iš karto persodinti. Vis dėlto, jeigu citrusą įsigijote žiemos pradžioje, tai neskubėkite jo persodinti. Su visu vazonu jį pamirkydami ir nuvarvindami bei išdžiovindami galite sulaukti vasario mėnesio, kai dienos bus ilgesnės, tada ir galėsite persodinti. Svarbu suprasti, kad kambariniams augalams pavasaris ateina ne balandį, o vasario mėnesį. Tada ir yra geriausias laikas juos persodinti.

Kokio derliaus realu sulaukti iš namie ar dalinai lauke auginamų tolimų kraštų vaismedžių?

Jeigu norite gausesnio derliaus, tai turėtumėte paimti minkštą teptuką ir nuo žiedelio ant žiedelio laikas nuo laiko perkelti žiedadulkes – imituoti bitučių darbą. Tada bus ne atsitiktinės vaisių užuomazgos, o užauginsite kinkaną namuose su dviem ar trim šimtais vaisių. Citrinų derlius paprastai būna iki penkių vaisių, o jei medelis yra apie pusantro metro aukščio, galima sulaukti ir 10–20 vienetų.

Žemaūgių granatmedžių veislės 'NANA' medelis gali sunokinti ir keliasdešimt vaisių, nes jie smulkūs, kiek didesni už graikinį riešutą. Galima auginti ir tradicinius granatmedžius su dideliais vaisiais, tačiau jiems jau reikės ir 60 litrų vazono. Toks medis gali subrandinti keletą vaisių. Į visa tai reikėtų pažvelgti ne kaip į siekį sulaukti gausaus derliaus, o daugiau kaip į eksperimentą, kuris gali pavykti, o gali ir – ne.

Gerda Daniulevičiūtė, su šeima ekologiškai sodininkaujanti Italijoje

Justina KARKLELIENĖ

Kokius Italijoje auginamus vaismedžius jūs dažniausiai patariate pamėginti auginti Lietuvoje ir kodėl? Ką jūs pati auginate?

Gyvenu šiaurinėje Italijos dalyje, Veneto regione, kalvotoje vietovėje. Prieš daugelį metų šioje vietovėje buvo auginamos figmedžių plantacijos. Jos su laiku ėmė nykti ir šių augalų vietą užėmė vynmedžiai. Prieš keletą metų nutarėmė įgyvendinti šeimos svajonę ir prikelti senas tradicijas - pasodinome įvairių rūšių figmedžių. Šiuo metu auginame keturiasdešimt veislių figų. Taip pat auginame alyvmedžius, vynmedžius, persimonus, baltuosius šilkmedžius, paprastąjį zizifą, citrinmedį, kriaušes, trešnes, slyvas...

Vasaroms Lietuvoje tapus karštesnėms, patarčiau pamėginti auginti šalčiui atsparius ir mažiau lepius vaismedžius – yra tokių rūšių persimonų, tinka šilkmedžiai, paprastieji zizifai, kai kurių rūšių vynuogės, kurias žiemą reikia apsaugoti. Vazonuose galima auginti figmedžius, alyvmedžius, citrinmedžius, kuriuos vėlų rudenį reikia įnešti į uždarą patalpą, nebūtinai šildomą. Tam tiktų lodžija ar garažas, kuriuose medelius galima laikyti iki pavasario.

Ką būtina žinoti norint šiltesnio klimato vaismedžius auginti Lietuvoje? Kaip jais pasirūpinti per žiemą?

Svarbu sukurti sąlygas, kurios užtikrintų sėkmingą auginimą. Neužtenka tik šilumos ar saulės vasarą, o žiemą – apšiltinto šiltnamio. Būtina pasirūpinti ir specialiu dirvožemiu, praturtintu reikalingais mineralais. Pavyzdžiui, pas mus žemėje yra daug kalkakmenio, dolomitinio mergelio, todėl žemė gerai drenuota.

Šiltųjų kraštų vaismedžiai mėgsta sausą dirvožemį, todėl daug kas daro klaidą, kai persistengia juos laistydami. Šie vaismedžiai nemėgsta atšiauraus vėjo, todėl būtina tinkamai parinkti vietą, kur būtų užuovėja.

Kokių žinių labiausiai trūksta žmonėms ir kokie klausimai jiems kyla auginant egzotiškus augalus?

Vienas dažniausių klausimų, kaip apsaugoti egzotiškus vaismedžius žiemos periodu, kad šie nenušaltų. Žiemą vaismedžius reiktų gerai apdengti šienu ir ant viršaus apkloti apsaugine storesne agroplėvele. Jei tai yra šildomas šiltna-

PYRAGAS SU FIGŲ DŽEMU

- *2 kiaušiniai*
- *90 g rudojo cukraus*
- *300 g miltų*
- *80 g tirpinto sviesto*
- *8 g (mažas arbatinis šaukštelis) kepimo miltelių*
- *300 g rikotos sūrio*
- *1 valg. š. medaus*
- *1 ekologiškos citrinos tarkuota žievelė*
- *300 g figų džemo*
- *150 g graikinių riešutų*

Dubenyje sumaišykite kiaušinius, cukrų, tirpintą sviestą ir, po truputį berdami miltus, minkykite tešlą. Tada suberkite kepimo miltelius ir įminkykite į tešlą. Tešlą apvyniokite maistine plėvele ir 20 minučių įdėkite į šaldytuvą.

Ištrauktą iš šaldytuvo tešlą padalinkite į dvi dalis – mažesnę ir didesnę. Didesniąją dalį iškočiokite. Kepimo skardą patepkite sviestu ir pabarstykite miltais. Iškočiota tešla išklokite kepimo skardą. Nelygius kraštelius galite apipjauti. Iš likusio mažesnio tešlos gabaliuko iškočiokite dar vieną lakštą. Jį supjaustykite pailgomis maždaug centimetro pločio juostelėmis.

Kitame dubenyje sumaišyki-

mis, pakanka apdengti šienu tik šaknis.

Kiekvienas augalas, ar tai būtų vaismedis, ar gėlė reikalauja laiko, dėmesio, priežiūros ir atsidavimo. Tik tuomet matosi rezultatai, o valgyti savo užaugintus vaisius yra didžiausias malonumas. Labai dažnai naudoju vaisius receptams, o jų lapus - arbatoms gaminti.

te rikotą, medų ir tarkuotą citrinos žievelę ir masę dėkite į tešla išklotą skardą. Ant viršaus dėkite figų džemą. Išdėliokite smulkintus graikinius riešutus. Galiausiai išdėliokite tešlos juosteles. Pyragą kepkite 170 laipsnių įkaitintoje orkaitėje apie 40 minučių. Prieš pjaustymą pyragą atvėsinkite.

KADA REIKIA TRĘŠTI KOPŪSTŲ DAIGUS?

Reikia palaukti, kol pasirodys netikrieji, o vėliau ir pirmasis tikras kopūstų daigų lapas.

- Verta pažymėti, kad pirmojo tikrojo lapo pasirodymas – pavojingiausias momentas kopūstų daigams. Jei nežinosite laistymo ypatumų, tokiu metu kopūstų daigus galite pražudyti.
- Po to, kai pasirodo netikrieji lapeliai, kopūstų daigus galite palieti, tačiau iki tol, kol nepasirodys pirmasis tikrasis kopūstų lapas, kopūstų daigų daugiau drėkinti negalima.
- Kai pasirodys pirmasis tikrasis lapas, kopūstų daigus galima ne tik palieti, bet ir patręšti specialiomis, kopūstiniams augalams skirtomis trąšomis. Tokiu metu kopūstų daigams ypač naudingos azotinės trąšos.
- Kopūstų daigus tokiu metu galima tręšti karbamidu; šios trąšos švelniai veikia augalus, nenudegina jų šaknų ir lapų.
- Kopūstų daigus taip pat galima tręšti ir amonio salietra, kuri lengvai rūgština žemių mišinius.
- Tiesa, labai svarbu nepertręšti kopūstų daigų, nes tada jie sparčiai augina antžeminę dalį, bet lėtai augina šaknis.
- Be to, pertręšti kopūstų daigai prastai pakenčia pikiavimą, o vėliau ir persodinimą nuolatinėje augimo vietoje.
- Kopūstų daigus naudinga tręšti ir mikrotrąšomis; tada daigai užauga tvirti, atsparūs kai kurioms ligoms.
- Kopūstų daigus galima tręšti jų lapus nupurškus trąšų tirpalais. Antrąjį kartą kopūstų daigus patariama tręšti, kai jie būna užauginę 3 tikruosius lapelius.

Sėklų paruošimas sėjai: ką būtina atminti?

Ar žinote, kad dauguma daržovių ligų plinta su jų sėklomis, todėl, jei norite užauginti sveikas daržoves ir gausų, kokybišką derlių, prieš sėją turite tinkamai paruošti sėklas.

Prieš sėją sėklas būtina dezinfekuoti, kad vėliau nereikėtų kovoti su pavojingomis ligomis. Atminkite, kad sėklose gali būti grybelių sporų. Dezinfekuoti nereikia dražuotų ir kitaip paruoštų bei įvairiomis medžiagomis padengtų sėklų.

SĖKLŲ RŪŠIAVIMAS

Jei sėklas surinkote savo darže, o nepirkote specializuotose parduotuvėse, jas perrinkite, pasilikite tik stambiausias ir sveikiausias.

- Norėdami atrinkti nekokybiškas sėklas, jas suberkite į druskos tirpalą (100 ml vandens ištirpinkite 2–3 g druskos) ir išmaišykite. Po 10 minučių į druskos tirpalo paviršių iškilusias sėklas surinkite ir išmeskite, nes jos dažniausiai būna nedaigios. Likusias sėklas perplaukite vandens srove ir išdžiovinkite. Šios sėklos tinkamos sėjai.

TERMINIS SĖKLŲ APDIRBIMAS

Sėklas prieš sėją naudinga termiškai apdirbti: pakaitinti karštame vandenyje.

- Sėklas suberkite į marlės maišelį, kurį 20–30 minučių pamirkykite karšto vandens termose, tada tuoj pat 2–3 minutes pamirkykite šaltame vandenyje.

Įvairių daržovių rūšių terminio sėklų apdirbimo režimas

Augalas	Vandens temperatūra (°C)	Laikas (min.)
Kopūstai	52–54	20
Ridikėliai	52–54	20
Ropės	52–54	20
Griežčiai	52–54	20
Pomidorai	50–52	30
Dumplainiai	50–52	30
Baklažanai	50–52	25
Burokėliai	45–50	25

